

Гійом Аполлінер
З посмертних збірок

Перекладач: Микола Лукаш
Джерело: 3 книги: Від Бокаччо до Аполлінера/Переклади/ К.:Дніпро,1990

ПЕКЛО

Блукав пустелею без крапельки вологи
До моря вибився на спрагу знемага
Той мандрівник моя безвихідна жага
А море то твоя даремна перемога

У гарній масці хтось душа аж чорна в нього
Під шибеницею де змучена й нага
Любов повішена катюга ж вимага
Для неї іспиту іще і вогняного

Той спраглий маска та і страчена всі три
У пекло нуряться що лють моя копала
А ймення пеклові Щоб ти мене кохала

Отак хоч раз в житті а долю обхитри
Як не судилося прекрасного кохання
Нехай міракллями овіється сконання

* * *

Печальних радощів зазнать мені далось
Я вірний зрадниці нелюблений люблю
О серце в гордощах я рівен королю
Що згордувала ним красуня злотокоса

Ця сонна вродниця не зна мого жалю
Я дужий я стерплю я сам би ще боровся
Та серце вражене в вечірніх зимних росах
Чи остуджу твій пал чи тугу розіллю

Король позбавлений найзвичайніших благ
Дивився я без сліз на мрій розбиті лави
Щокаті дітлахи із подивом в очах

Де взявсь вітрець мене потішити в неславі
Вставай угору йди Тобі ясують шлях
Вершки сосон старих життя персти кістляві

ВТЕЧА

Втіка на кораблі з коханцем королева
На березі король трагічний бородань
І мантия на нім хвилює соболева
Клейноди ронячи під ритм його ридань

Співають веслярі гойдається галера
Коханці слухають в полоні мрій-жадань
Байдуже рифи їм і звабниця сирена
Що в пісню вкравшися Нептуну править дань

О страх скільком тілам і перлам довелося
Тут канути на дно без думки Я знайдусь
Лиш де-не-де квітки та ще жмутки волосся

Зірнувши плавають між синявих медуз
Манливе щастя втеч у сизий жах повите
Недарма з мантиї опали самоцвіти

* * *

Судилося мені у тебе коло ніг
До скону лебедіть Люблю тебе Маріє
Слабенький голосе я від оман знеміг
Уже й поезії створити не здолію

Колись мені дававсь палкий жагучий ритм
Що поривав серця до трепету і млості
Тепер над віршем б'юсь що ледве майорить
І смерть мою снує як любо це вашмості

ДО ІВОННИ

Ти дивний сад спокус де не один вже пас
Зальотний припутень свої голодні зори
Тут дикий виноград і пишний лиліяс
Красолі запашні й тернисті пасифлори

У тім саду весна і осінь водночас
У небо радісно стримлять гінкі дерева
І пінява цвітінь і зрілість янтарева
Духмяно гроняться і надять по ночах

Немов із яблуні пелюсточки опалі
Жорстоких нігтиків твоїх емаль тонка
Твої повіки мов троянд платочки в'ялі
Ти весно чистая ти осене п'янка

ДІВА С КРАСОЛЯНИМ ЦВІТОМ У КЕЛЬНСЬКОМУ СОБОРІ

Ця Діва з квіткою вродливиця білява
І світлі ж кучері в Дитятка круг чола
А очі голубі і в них небесна слава
Від Утішителя-бо чудно зачала

На крилах триптиха ще й преподобні жени
Побожно згадують часи минулих мук
Заслухані у спів безхитрісно-блаженний
Пурхливих янголят веселий перегук

Три дами ті й Дитя жили колись у Кельні
Й квасолі цвіт десь тут в городчику лелів
А серафимів хор ті лики нескладні
Вдав маляр дивлячись на рідних журавлів

І Діва лагідна комусь була знайома
Ходила-бо не раз як вів її порив
До образу свого руки митця Гійома
Що ту намалював котру боготворив

ЛЮБОВ ПОГОРДА І НАДІЯ

Я взяв тебе притиснув до грудей як голубку що дівча буває нехотя й
задушить
Я взяв тебе з усією красою твоєю багатшою над усі
Каліфорнійські родовища в часи золотої лихоманки
Я наситив свою чуттєву хіть твоїм усміхом твоїм зором твоїм трепетом
Я загнуждав твою пиху коли ти гнулася й корилась моїй потузі моїй владі
Я думав що узяв те все та то була одна мана
І я тепер мов Іксіон що то кохався з марою-примарою
Облудною подобою тієї що зветься Герою або незримою Юною
Хто ж візьме хто утопить хмару хто марево
Впіймать здолає хто у своїх обіймах стисне блакить небесну
Я думав що узяв усю твою красу а мав лиш тіло
А в тілі вічності на жаль нема
У тілі є утіха а не любов
Тепер я марно намагаюсь обняти твою душу
Вона втікає вислизає немов клубовище вужів
І гарні твої руки на дальнім обрії то змії кольору
Світанку що в'ються-в'юняться на знак прощання

І я бентежуся і я гублюся
Мене втомила та любов що нею ти гордуєш
Соромлюся того кохання що ти так зневажаєш
Таж тіла не буває без душі
І як я маю сподіватись зійтись знов із твоїм тілом
Коли твоя душа була від мене так далеко
Коли те тіло поєдналося з душею
Як інші всі живі тіла
Я володів тобою мертвою

*

І все ж таки я виглядаю здалеку чи не йде поштар
І жду як насолоди твого щоденного листа і серце
Мені скаче як оленятко коли забачу листоношу
І малюю тоді в уяві неможливі речі бо ж серце твоє не зі мною
І мариться мені що ми з тобою удвох чи може
Втрюх лаштуємося в морську дорогу й ніхто
На світі знать не знає про нашу любу подорож кудись навіки
По тому морю по синющому синішому за всю на світі синь
По тому морю де ніхто не крикне Земля
Краса твоя вчуватиме мій спів чистіший над усі слова вільніший над усяку
хвилю
Чи може моє серце вже пізно думати про ту мандрівку таємничу
Чекає човен нас фантазія крилата
А дійсність прийде теж колись
Аби з'єднались душі
На ту чудовну прощу

*

Ану ж моє серце мужчини лампа згасає
Долий туди своєї крові
Ану ж життя моє підживи лампу кохання

Ану ж гармати прокладіть дорогу
Аби прийшов нарешті день перемоги радісний день повороту

*

Даю моїй надії очі самоцвіти
Даю моїй надії руки пальмові віти перемоги
Даю моїй надії ноги тріумфальні колісниці
Даю моїй надії уста цей поцілунок
Даю моїй надії ніздрі вбирати аромат майового цвіту
Даю моїй надії серце жертвний принос
Даю моїй надії майбутнє що тремкоче як далеке світельце в лісових
нетрях